

Kompetansekurs i birøkt

Oppgaver til gjennomgang og diskusjon

Dag 1:

Hjemmeoppgave før kurskvelden: Ingen.

Gruppeoppgaver:

- Hver deltager presenterer kort sin strategi for sykdomsforebyggende arbeid i sin egen birøkt. Er det rom for forbedring? Diskuter også hvordan en ideell strategi for sykdomsforebyggende arbeid vil være hos den enkelte birøkter. (1 t)
- Diskuter i gruppen: Hvorfor sertifisere? (30 min)
- Diskuter i gruppen: Hva er god hygiene i en bigård? (20 min)
- Les §4 og §7 i forskriften. (10 min)
- Har alle registrert alle bigårdsplassene sine? Gjennomgå hvordan dette kan gjøres (gjennomføringen blir hjemmeoppgave til neste gang). (30 min).
- Hver enkelt presenterer hvordan de merker eller planlegger å merke egne kuber, og fører oversikt over flytting av bifolk mellom registrerte bigårdsplasser. (30 min)

Følgende kan det bl.a. bli spurt om på eksamenen: (Flere av alternativene kan være riktig. Det er derfor mulig å sette flere kryss på enkelte av spørsmålene.)

Ved opprettelse av bigård skal bigårdsplassen registreres. Når må dette gjøres i forhold til når den tas i bruk?

- 14 dager før opprettelse.
- Dagen før opprettelse.
- Innen 14 dager etter at den er tatt i bruk.

Hvilke merkekrav er det i bigården?

- Bigården merkes med navn, adresse og telefonnummer til birøkteren.
- Kopi av gyldig legitimasjon.
- Hver kube skal merkes med et unikt nummer.
- Kopi av kvittering for innbetalt medlemskontingent til Norges Birøkterlag.

Dag 2:

Hjemmeoppgave før kurskvelden:

- Les hele FOR 2009-04-06 nr 416: Forskrift om birøkt.
- Les side 3-9, 14-19 og 25-41 i kompendiet.
- Finn koordinatene til alle dine egne bigårdsplasser (bruk gjerne www.norgebilder.no). Skriv ut skjema for melding av bigårdsplasser til Mattilsynet på Mattilsynets hjemmeside, eller bestill fra ditt distriktskontor. Fyll inn skjema for melding av bigårdsplasser til Mattilsynet (plasser som allerede er registrert hos Mattilsynet skal ikke sendes på nytt, det er kun uregistrerte plasser som skal registreres). De som ønsker det kan registrere bigårdsplasser direkte på Mattilsynet sin hjemmeside.
- Les gjennom gruppeoppgavene til neste gang.

Gruppeoppgaver:

- Hvordan spres sykdommer og parasitter og hvordan kan dette forebygges? (20 min)
- Hver enkelt presenterer sine hygieniske tiltak for å hindre smittespredning og diskuterer disse (30 min).
- Legg opp en plan for rengjøringsrutiner for eget utstyr (kubemateriell, honningbehandlingsutstyr, personlig utstyr). Hvilken metode, hvor ofte. (1 t)
- Diskuter hvor ofte og hvor mye voks som bør skiftes og når det er best å gi biene nytt byggevoks. (30 min)
- Diskutere hvilke regler det er rundt bruk av legemidler til bier.
- Gå stegvis gjennom følgende paragrafer i forskrift om birøkt og diskuter i gruppen hvordan deltagerne tilpasser egen drift til kravene i forskriften § 8 1. og 2. ledd, § 11 og § 12. (40 min)

Følgende kan det bl.a. bli spurt om på eksamenen: (Flere av alternativene kan være riktig. Det er derfor mulig å sette flere kryss på enkelte av spørsmålene.)

Hvilke av følgende påstander er riktige for å forebygge sykdommer?

- Hyppig voksskifte
- Sterke bifolk
- Ikke bytte voks i yngelrommet
- Passe på at biene har nok mat til en hver tid

Hva kjennetegner et friskt bifolk?

- Cellelokkene over yngelen skal bue oppover og være lysebrune eller mørkebrune
- De voksne biene har deformerte vinger
- Larvene i de åpne cellene skal være butte og perlemorsaktige i fargen
- Voksne bier er matte i fargen og har hår, nykrøpne bier er mer behåret enn eldre bier
- Når man stikker en fyrstikk ned i en celle med en larve i, kan larven trekkes ut i en seig tråd.
- Yngelen er hvit, myk og muggaktig eller hard og kalkaktig

Dag 3:

Hjemmeoppgave før kurskvelden:

- Les side 20-24 og 40-83 i kompendiet.
- Les gjennom gruppeoppgavene til neste gang.

Gruppeoppgaver:

- Diskuter driftsform sett i lys av minst mulig sverming. (30 min).
- Gå igjennom og diskuter § 8 3.-7. ledd i Forskrift om birøkt (10 min).
- Diskuter følgende sykdommer ut i fra: Hvordan forebygger man? Hvordan diagnostiserer man? Hvordan behandler man?
 - Lukket yngelrâte (20min)
 - Åpen yngelrâte (5 min)
 - Steinyngel (5 min)
 - Liten kubebille: (5 min)
 - Tropilaelapsmidd (1 min)
 - Nosema: (35 min)
 - Varroa: (40 min)
 - Virus: (20 min)
 - Trakémidd: (10 min)

Følgende kan det bl.a. bli spurt om på eksamenen: (Flere av alternativene kan være riktig. Det er derfor mulig å sette flere kryss på enkelte av spørsmålene.)

Hvilke av følgende påstander er riktige for å forhindre sverming:

- Gi biene riktig plass i forhold til den tilstanden de er i og forventet utvikling til neste gang man skal stille dem.
- La biene selv skifte dronning, dette regulerer de best selv.
- Se etter biene en gang i uka i svermeperioden for å kontrollere om de har kommet i svermerus.
- Ha unge dronninger av godt avlsmateriale.
- En årlig oksalsyrebehandling.

Hvilke av følgende sykdommer er meldepliktige til Mattilsynet?

- Lukket yngelrâte
- Åpen yngelrâte
- Steinyngel
- Liten kubebille
- Tropilaelapsmidd
- Nosema
- Kalkyngel

Dag 4:

Hjemmeoppgave før kurskvelden:

- Les 84-97 og side 10-13 i kompendiet.
- Les §5 og §6, §9, i forskriften.
- Les gjennom gruppeoppgavene til neste gang.

Gruppeoppgaver:

- Diskuter følgende sykdommer/problemer ut i fra: Hvordan forebygger man? Hvordan diagnostiserer man? Hvordan behandler man?
 - o Kalkyngel: (20 min)
 - o Voksmøll: (20 min)
 - o Andres sykdommer og skader (20 min)
- Lag en plan for hvordan man kan gjennomføre en inspeksjon i praksis. Når og hvor ofte den bør gjennomføres? (1 t)
- Studer Mattilsynets skjema som benyttes for å melde i fra om at bigården er sertifisert. (30 min)
- Lag et skjema, eller benytt KSL-skjema, der følgende opplysninger er med: dato for utført kontroll, hvilke kuber som er kontrollert, hva det er undersøkt for, og resultat samt plass til underskrift. Denne skal oppbevares på samme måte som de andre fortløpende fortegnelser iht. § 11 2. ledd. i minimum 5 år. (30 min)
- Eksamen foregår digitalt, og det blir sendt ut en e-post med kobling til svarskjema. De som består eksamen, vil få en epost om at kurset er bestått. Kursbevis blir tilgjengelig på "Min Side".

Følgende kan det bl.a. bli spurt om på eksamenen: (Flere av alternativene kan være riktig. Det er derfor mulig å sette flere kryss på enkelte av spørsmålene.)

Hvilke av følgende sykdommer skal en foreta en klinisk kontroll for i bigården, når en skal sertifisere bigården?

- Lukket yngleråte
- Åpen yngelråte
- Steinyngel
- Liten kubebille
- Nosema
- Kalkyngel

Hvor ofte må biene undersøkes når man skal utføre egensertifisering?

- Hver gang man er i bigården.
- Hvert 2. år
- Hvert 10. år